

# ÇEVRE SAĞLIĞI

# İNSAN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

İnsan

Çevre

Çevre sağlığı

Aile Çevre İlişkisi

## ÇEVRE 3 ANA GRUPTA İNCELENİR

1)Fizik çevre

2)Biyolojik Çevre

3)Sosyal Çevre

# ÇEVRE SAĞLIĞI

WHO uzmanlar komitesi çevre sağlığı hizmetlerini şu şekilde tarif etmiştir:

“İnsan hayatının fizik çevresinde bulunan ve sağlığa zararlı etki yapan veya yapabilecek olan bütün koşulların düzeltilmesi işlemleridir. ”

## Daha değişik bir anlatımla:

Biyolojik fiziksel ve sosyal çevre koşulları incelenerek bunların insan sağlığı ile bağdaşacak şekilde **kontrol edilmeleri**, varsa **zararlarının ortadan kaldırılması** için yapılan tüm çalışmalardır.

# AİLE - ÇEVRE İLİŞKİSİ

İnsan çevresi ile bir bütündür.

İnsanın çevresinde bulunan olumsuz bir faktör, bireyin ve ailenin sağlığını bozabilir.

## Çevre hastalıklarının yayılımında şu şekillerde etkili olabilir

- Çevre hastalık için zemin hazırlayabilir.
- Çevre doğrudan hastalık nedeni olabilir
- Çevre bir kısım hastalıkların yayılımını kolaylaştırabilir
- Çevre belirli hastalıkların seyrini etkileyebilir.

# 1)Fizik Çevre

- ❖ Su,
- ❖ Hava,
- ❖ Lağım ve pis sular,
- ❖ Çöp ve gübreler,
- ❖ Barınak,
- ❖ Işık,
- ❖ Radyasyonlar,
- ❖ Gürültü,
- ❖ Nüfus hareketleri,
- ❖ Kentleşme,
- ❖ İklim koşullar

## 2) Biyolojik Çevre

Biyolojik çevrede başlıca 5 unsur vardır:

- Mikroorganizmalar,
- Vektörler (Sivrisinekler, karasinekler vb.)
- Bitkiler,
- Hayvanlar,
- Hayvansal ve bitkisel gıdalar.



**ÇÖPLER**

Çöpleri yok etmede 3 yöntemden söz edilebilir:

# Hava Kirliliđi

# Hava Kirliliğinin Kaynakları

Doğal Kaynaklar

Yapay kaynaklar

# Atmosfer Kirleticilerinin Sağlığa Olan Zararları

Gazlar ve Buharlar Grubu

# HAVA KİRLENMESİYLE SAVAŞ

- ❖ Yakıt ürünlerini azaltma
- ❖ Kirleticileri yerinde yakalayıp toplama
- ❖ Uygun yer seçimi
- ❖ Egzoz gazlarından korunma
- ❖ Hava kirlenmesiyle ilgili sürekli ölçmeler

# Çevre Kirliliđi

## Çevre kirliliğinin nedenleri:

- Hızlı nüfus artışı,
- Plansız kentleşme,
- Plansız endüstrileşme
- Doğal kaynakların hoyratça kullanılması.

## Toprak Kirliliđi

Özellikle yirminci yüzyılın ortalarına doğru hızlı nüfus artışı ile birlikte, tarım ve diğer alanlardaki **sanayi ve teknolojinin** hızla gelişmesine paralel olarak toprak kirliliği de artmaya başlamıştır.



# **Toprak Kirliliğine Sebep Olan Faktörler**

# **BIYOLOJİK ÇEVRE**

## **1. Mikroorganizmalar**

# Mikroorganizmaların Öldürülmesi:

- Dezenfeksiyon,
- sterilizasyon,
- pastörizasyon,
- antiseptiklerden yararlanma gibi yöntemlerle olur.

# Mikropları Öldürme Yöntemleri

- 1) Kaynatma
- 2) Pastörizasyon
- 3) Doymuş buhar
- 4) Yakma
- 5) Sıcak hava
- 6) Mor ötesi ışınlar
- 7) Kimyasal maddeler

## 2. Vektörler

Hastalık yapan mikroorganizmaları insana taşıyan, bunları insan vücuduna sokan canlılardır. Vektörler ile insanlara geçen hastalıkların sayısı ve vektörlerin çeşitleri pek çoktur.

# Vektörlerle Savaş

## 3. Bitkiler

## 4. Hayvanlar



## 5. Hayvansal ve Bitkisel Besinler

# SOSYAL ÇEVRE

İnsan evrende tüm canlılar gibi biyolojik ve fizik elemanlardan oluşan bir çevrede yaşarken, onu diğer canlılardan ayıran ve beklide daha güçleştiren bir özelliğe sahiptir. Bu özellik onun toplumsal bir ortam içinde, sosyal bir varlık olarak yaşama zorunluluğudur

# Nüfus Hareketleri

# Kentleşme

**Hızlı kentleşmenin yarattığı başlıca çevre ve sağlık sorunları**

# SAĞLIK ELEMANI VE ÇEVRE SAĞLIĞI

Toplumda: Sağlık elemanı ailelerin ve toplulukların sosyo ekonomik yapısı ile birlikte fiziksel çevre bakımından özelliklerini ve olanaklarını iyice tanımak zorundadır.

# ÇEVRESAĞLIĞINDA HALK SAĞLIĞI ELEMENİN ROLÜ VE FONKSİYONLARI